

A.508/3/1-2

DZIEJE

NAJNOWSZE

**KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU**

1/2 – 1971

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik III

1971

1/2

Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk
Zakład Narodowy im. Ossolińskich
Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk
1971

KOMITET REDAKCYJNY

Jan Borkowski, Marian Marek Drozdowski, Krzysztof Dunin-Łasowicz, Eugeniusz Duraczyński, Andrzej Garlicki, Tadeusz Jędruszczak, Piotr Łossowski, Marian Malinowski, Jan Molenda, Henryk Ślabek, Witold Stankiewicz, Jerzy Janusz Terej, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

Adres redakcji

Instytut Historii PAN

Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31 02 61



Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo Wrocław, Oddział w Warszawie, 1971. Nakład 900 + 100 egz. Objętość 43,10 ark. wyd.; 27,25 ark. druk.; 36,24 ark. A-I. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, 70 × 100. Oddano do składania 23 X 1970, podpisano do druku 30 IX 1971, wydrukowano w październiku 1971 r. w Zakładach Graficznych „Tamka”, zakład nr 1 w Warszawie

Zam. nr 1607/71

U-91

Cena 60 zł

1972 K.16

SPIS TREŚCI

MIĘDZYNARODOWE SYMPOZJUM: EUROPA ŚRODKOWA W PRZEDEDNIU II WOJNY ŚWIATOWEJ

Przedmowa — Kazimierz Secomski	3
Tadeusz Jędruszczak — Europa Środkowa w przededniu II wojny światowej (1933—1939)	5
Henryk Batowski — Ekspansja niemiecka w Europie Środkowej w latach 1919—1939	53
Georges Castellan (Paryż) — Tajna remilitaryzacja Niemiec w okresie międzywojennym	67
Paweł Żilin (Moskwa) — O bankructwie legendy „wojny przewencyjnej” Niemiec faszystowskich przeciw Związkowi Radzieckiemu	81
Włodzimierz T. Kowalski — Problem bezpieczeństwa europejskiego w polityce wielkiej koalicji (1943—1945)	91
Herbert Steiner (Wiedeń) — Austria, zagadnienia alianckiego planowania powojennego i polityki zagranicznej w Europie Środkowej	105
Dyskusja	
Henryk Zieliński, Viorica Moiscu, Michał Pułaski, Władysław Bartoszewski, Waldemar Michowicz, Marian Zgórniak, Gerhard Hass, Jean Vanwelkenhuyzen, Gyula Juhasz, Maria Turlejska, Kazimierz Rosen-Zawadzki, Waclaw Petsch, Eberhard Jäckel, Ryszard Frelek, Stefan Banasiak, Longin Pastusiak.	109
*	
Czesław Madajczyk — Kształtowanie systemu okupacyjnego w Europie Środkowej przez III Rzeszę (1938—1945)	159
J. Kostiuszko (Moskwa) — Przyczynek do Generalplan Ost.	179
Karl Drechsler, Hans Dress, Gerhard Hass (Berlin) — Miejsce Europy Środkowej w koncepcji gospodarki wielkiego obszaru	185
Vaclav Král (Praga) — Eksploatacja gospodarcza Czechosłowacji przez Niemcy hitlerowskie	197
Dyskusja	
Janusz Żarnowski, Jan Zamojski, Janusz Berghauzen, Czesław Pilichowski, Stanisław Piotrowski, Herbert Szurgacz, Stanisław Biernacki, Szymon Datner, Piotr Łossowski, Ryszard Torzecki, Kazimierz Leszczyński, Władysław Ważniewski, Czesław Łuczak, Lubomir Liptak, Jerzy Chodorowski	217

*

Eugeniusz Duraczyński, Kazimierz Sobczak — Niektóre aspekty polityczne i wojskowe ruchu oporu w Europie Środkowej w latach II wojny światowej	257
Stanisław Herbst — Znaczenie strategiczne Europy Środkowej w II wojnie światowej	283
N. Szechowcow (Moskwa) — Misja wyzwolenicza Armii Radzieckiej	291

Dyskusja

W. Sekistow, Bolesław Dolata, Waław Jurgielewicz, Witold Biegański, Jan Zamojski, Kazimiera Maj, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Władysław Chojnacki	301
--	-----

*

Zygmunt Mańkowski, Stanisław Okęcki — Ruch oporu i wyzwolenie Polski 1939—1945	337
--	-----

Dyskusja

Ryszard Nazarewicz, Bogdan Hillebrandt, Maria Wilusz, Józef Krasuski	357
--	-----

*

N. I. Kondakowa (Moskwa) — Odbudowa, konsolidacja ideowa i organizacyjna szeregów partyjnych w rejonach RSFSR wyzwolonych spod okupacji niemieckofaszystowskiej (1941—1945)	369
Čestmir Amort (Praga) — Ruch oporu w Czechosłowacji	381
Miroslav Kropilák (Bratysława) — Słowacja w czasie drugiej wojny światowej. Aktualny stan wiedzy i najnowsze wyniki badań	385
Leonid Login, Maria Kovacz (Bukareszt) — Antyfaszystowski ruch oporu w Rumunii w latach 1940—1944	391
C. Nutu, A. Petri (Bukareszt) — Znaczenie polityczne i wojskowe powstania zbrojnego w sierpniu 1944 roku	399
István Pinter (Budapeszt) — W sprawie węgierskiego ruchu oporu	407
Horst Laschitza (Berlin) — W sprawie antyfaszystowskiego ruchu oporu i programowego przygotowania antyfaszystowsko-demokratycznego przewrotu w Niemczech pod kierownictwem Komunistycznej Partii Niemiec	415

Dyskusja

Antoni Czubiński	425
----------------------------	-----

СОДЕРЖАНИЕ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ СИМПОЗИУМ: ЦЕНТРАЛЬНАЯ ЕВРОПА НАКАНУНЕ II МИРОВОЙ ВОЙНЫ

Предисловие — Казимеж Сецомски	3
Тадеуш Ендрушак — Центральная Европа накануне II мировой войны (1933— —1939)	5
Генрик Батовски — Германская экспансия в Центральной Европе в 1919—1939 гг.	53
Жорж Кастеллян (Париж) — Тайная ремилитаризация Германии в межвоенный период	67
Павел Жилин (Москва) — О несостоятельности легенды «превентивной войны» фашистской Германии против Советского Союза	81
Влодзимеж Т. Ковальски — Проблема европейской безопасности в политике большой коалиции (1943—1945)	91
Герберт Штейнер (Вена) — Австрия, вопрос послевоенного союзнического планирования и внешней политики в Центральной Европе	105
Дискуссия	
Генрик Зелиньски, Виорика Моисук, Михал Пуласки, Владислав Бартошевски, Вальдемар Михович, Мариан Згурняк, Герхард Хасс, Жан Ванбелкенгузен, Гюля Юхаш, Мария Турлейска, Казимеж Розен-Завадзки, Вацлав Петч, Эбер- хард Екель, Рышард Фрелек, Стефан Банасяк, Лонгин Пастусяк	109
*	
Чеслав Мадайчик — Оккупационная система III Рейха в Центральной Европе (1938—1945)	159
И. Костюшко (Москва) — К вопросу Генерального плана Ост	179
Карл Дрекслер, Ганс Дресс, Герхард Хасс (Берлин) — Место Центральной Европы в концепции экономики большой территории	185
Вацлав Краль (Прага) — Экономическая эксплуатация Чехословакии гитле- ровской Германией	197
Дискуссия	
Януш Жарновски, Ян Замойски, Януш Бергхаузен, Чеслав Пилиховски, Ста- нислав Пиотровски, Герберт Шургач, Станислав Бернацки, Шимон Датнер, Петр Лоссовски, Рышард Тожецки, Казимеж Лещиньски, Владислав Важневски, Чес- лав Лучак, Любомир Липтак, Ежи Ходоровски	217

*

Эугениуш Дурачиньски, Казимеж Собчак — Некоторые политические и военные аспекты движения сопротивления в Центральной Европе в годы II мировой войны	257
Станислав Хербст — Стратегическое значение Центральной Европы во время II мировой войны	283
Н. Шеховцов (Москва) — Освободительная миссия Советской Армии	291
Дискуссия	
В. Секистов, Болеслав Долята, Вацлав Юргелевич, Витольд Беганьски, Ян Замайски, Казимера Май, Кжиштоф Дунин-Вонсович, Владислав Хойнацки	301

*

Зыгмунт Маньковски, Станислав Окенцки — Движение сопротивления и освобождение Польши (1939—1945)	337
Дискуссия	
Рышард Назаревич, Богдан Гиллебрандт, Мария Виллош, Юзеф Красуски	357

*

Н. И. Кондакова (Москва) — Восстановление, идейное и организационное укрепление партийных рядов в районах РСФСР освобожденных от немецко-фашистской оккупации (1941—1945).	369
Честмир Аморт (Прага) — Движение сопротивления в Чехословакии.	381
Мирослав Кропильяк (Братислава) — Словакия в годы II мировой войны	385
Леонид Логин, Мария Ковач (Бухарест) — Движение антифашистского сопротивления в Румынии в 1940—1944 гг.	391
Ц. Нуту, А. Петри (Бухарест) — Политическое и военное значение вооруженного восстания в августе 1944 г.	399
Иштван Пинтер (Будапешт) — К вопросу венгерского движения сопротивления	407
Хорст Ляшитца (Берлин) — Вопрос антифашистского движения сопротивления и программа подготовки антифашистско-демократического переворота в Германии под руководством коммунистической партии Германии	415
Дискуссия	
Антони Чубиньски	425

TABLE DES MATIÈRES

COLLOQUE INTERNATIONAL: L'EUROPE CENTRALE A LA VEILLE DE LA II^e GUERRE MONDIALE

Avant-propos — Kazimierz Secomski	3
Tadeusz Jędruszcza k—L'Europe Centrale à la veille de la Seconde Guerre mondiale (1933—1939)	5
Henryk Batowski — L'expansion allemande en Europe Centrale entre 1919 et 1939 .	53
Georges Castellan (Paris) — La remilitarisation secrète de l'Allemagne en période de l'entre-deux-guerres	67
Paweł Żilin (Moscou) — La faillite d'une légende de la „guerre préventive” allemande contre l'Union Soviétique	81
Włodzimierz T. Kowalski—Le problème de la sécurité européenne dans la politique de la Grande Coalition	91
Herbert Steiner (Vienne) — L'Autriche, une question de la planification après la guerre et de la politique étrangère des alliés en Europe Centrale	105
Discussion	
Henryk Zieliński, Viorica Moisuc, Michał Pułaski, Władysław Bartoszewski, Waldemar Michowicz, Marian Zgórnjak, Gerhard Hass, Jean Vanwelkenhuyzen, Guyla Juhasz, Maria Turlejska, Kazimierz Rosen-Zawadzki, Waclaw Petsch, Eberhard Jäckel, Ryszard Frelek, Stefan Banasiak, Longin Pastusiak	109
*	
Czesław Madajczyk — La formation du système d'occupation en Europe Centrale par le III ^e Reich (1938—1945)	153
J. Kostiuszko (Moscou) — La contribution aux recherches sur Generalplan Ost. . . .	179
Karl Drechsler, Hans Dress, Gerhard Hass (Berlin) — La place de l'Europe Centrale dans une conception du système économique d'une vaste région.	185
Vaclav Král (Prague) — L'exploitation économique de la Tchécoslovaquie par l'Allemagne hitlérienne.	197
Discussion	
Janusz Żarnowski, Jan Zamojski, Janusz Berghauzen, Czesław Polichowski, Stanisław Piotrowski, Herbert Szurgacz, Stanisław Biernacki, Szymon Datner, Piotr Łossowski, Ryszard Torzecki, Kazimierz Leszczyński, Władysław Ważniewski, Czesław Łuczak, Lubomir Liptak, Jerzy Chodorowski	217

*

Eugeniusz Duraczyński, Kazimierz Sobczak — Certains aspects politiques et militaires de la Résistance en Europe Centrale au cours de la Seconde Guerre mondiale	257
Stanisław Herbst — L'importance stratégique de l'Europe Centrale pendant la Seconde Guerre mondiale	283
N. Szechowcow (Moscou) — La mission libératrice de l'Armée Soviétique	291
Discussion	
W. Sekistov, Bolesław Dolata, Waclaw Jurgielewicz, Witold Biegański, Jan Zamojski, Kazimiera Maj, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Władysław Chojnacki	301

*

Zygmunt Mańkowski, Stanisław Okęcki — Le mouvement de la Résistance et la libération de la Pologne (1939—1945)	337
Discussion	
Ryszard Nazarewicz, Bogdan Hillebrandt, Maria Wilusz, Józef Krasuski	357

*

N. I. Kondakowa (Moscou) — La reconstruction, la consolidation idéologique et l'organisation du Parti dans les régions de la République Fédérative Socialiste de Russie libérées de l'occupation fasciste allemande (1941—1945)	369
Čestmír Amort (Prague) — La Résistance en Tchécoslovaquie	381
Miroslav Kropilák (Bratislava) — La Slovaquie au cours de la Seconde Guerre mondiale	385
Leonid Login, Maria Kovacz (Bucarest) — La Résistance antifasciste en Roumanie entre 1940 et 1944	391
C. Nutu, A. Petri (Bucarest) — L'importance politique et militaire du soulèvement armé en août 1944	399
István Pinter (Budapest) — Sur la Résistance hongroise	407
Horst Laschitza (Berlin) — Sur la Résistance antifasciste et la préparation du programme d'un coup de force démocratique et antifasciste en Allemagne, dirigé par le Parti Communiste Allemand	415
Discussion	
Antoni Czubiński	425

WARUNKI PRENUMERATY

Przedpłaty na prenumeratę przyjmowane są do dnia 10 grudnia na rok następny

Cena prenumeraty rocznej wynosi zł 120,—

Przedpłaty na prenumeratę krajową dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe oraz listonosze.

Czytelnicy indywidualni mogą dokonywać przedpłat również na konto PKO nr 1-6-100020 Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Towarowa 28, lub na konto PKO Warszawa nr 1-6-100312 Ośrodek Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO nr 1-6-100024, tel. 20-46-88.

Egzemplarze pojedyncze z produkcji bieżącej i dawnej można nabywać w księgarni Ossolineum, Wrocław, Rynek 8, w Ośrodku Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki, i w Księgarni Naukowej im. Bolesława Prusa, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7.

Wszystkie instytucje państwowe i społeczne mogą zamawiać prenumeratę za pośrednictwem oddziałów i delegatur „Ruch”, znajdujących się we wszystkich miastach powiatowych i wojewódzkich, oraz w Ośrodku Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki.